

ERIK AXL SUND

TRAUMA

LES CARES DE VICTORIA BERGMAN 2

Empúries

narrativa

Erik Axl Sund

Trauma

LES CARES DE VICTORIA BERGMAN 2

Traducció de Jordi Boixadós

Editorial Empúries

Barcelona

Títol original: *Hungerelden*
© Erik Axl Sund, 2011
Publicat per acord amb Salomonsson Agency

Primera edició: juny del 2015

© de la traducció: Jordi Boixadós Bisbal, 2015

© d'aquesta edició: Grup Editorial 62, s.l.u.,
Editorial Empúries
info@grup62.com
www.editorialempuries.cat

Fotocomposició: Víctor Igual
Impressió: Reinbook
DIPÒSIT LEGAL: B. 12.518-2015
ISBN: 978-84-16367-11-5

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

Tots els drets reservats.

CAIGUDA LLIURE

El malson va vestit amb un abric blau cobalt, una mica més fosc que el cel del vespre sobre Djurgården i la badia de Ladugårdsviken, és ros i d'ulls blaus, i porta una motxilla menuda a l'esquena. Les sabates vermelles, massa petites, li fan mal als talons, però hi està acostumada, ella, i ara les butllofes ja formen part de la seva personalitat. El dolor la manté desperta.

Sap que perdonar bastaria per alliberar-la, a ella i també als perdonats. Ha passat anys intentant oblidar, però sempre ha estat debades.

Ella mateixa no ho veu, però la seva venjança és una reacció en cadena.

Una bola de neu es va posar en moviment fa més o menys la quarta part d'una vida, en una cabana per guardar les eines d'un internat de Sigtuna, i se la va endur avall abans de continuar rodant cap a l'inevitable.

Algú es podria preguntar si aquells que van fer ben compacta la bola de neu amb les mans saben com baixa avui dia. El més segur és que no en sàpiguen res. Sens dubte van girar full, senzillament. Van oblidar l'esdeveniment com si només hagués estat un joc innocent que va començar i acabar allà mateix, a la cabana de les eines.

Però es belluga. Per a ella, el temps no importa, no cura les ferides.

L'odi no es fon pas. Al contrari, s'endureix formant cristalls de gel afilats que envolten tot el seu ésser.

El vespre és una mica fresc i l'aire s'ha carregat d'humitat després dels xàfecs dispersos que s'han anat succeint en el curs de la tarda. Arriben xiscles des de les muntanyes russes, ella es redreça, s'espolsa la roba i mira al seu voltant. Es queda immòbil un instant, respira fondo i recorda què fa allà.

Sap què ha de fer.

Just a sota de l'alta torre d'observació en obres, percep l'escena, una mica més enllà. Dos vigilants s'enduen un home. Al seu costat hi ha una nena petita que plora. És la seva filla, segur.

Les bombetes acolorides del parc d'atraccions llancen reflexos vius sobre l'asfalt mullat.

Comprèn que ben aviat arribarà el moment d'actuar, tot i que no és el que havia previst. L'atzar li ha facilitat les coses. És tan fàcil, que ningú entendreà què ha passat.

Veu el nen una mica més lluny, sol davant la reixa de la Caiguda Lliure.

Perdonar el que és perdonable no és perdonar, pensa. El veritable perdó consisteix a perdonar l'imperdonable. Una cosa de la qual només Déu és capaç.

El nen sembla perdut i ella s'hi acosta a poc a poc mentre ell es gira per mirar a una altra banda, de manera que li resulta quasi ridículament fàcil situar-s'hi a la vora, només uns quants metres darrere seu. Ell continua donant-li l'esquena, com si busqués algú amb la mirada.

El veritable perdó és impossible, foll i inconscient, pensa. I com que ella espera que els culpables mostrin penediment, el perdó no s'esdevindrà mai. La memòria és i sempre serà una nafra que no es vol curar.

Agafa el nen ben fort pel braç i li clava la xeringa a l'avantbraç esquerre.

Ell se sobresalta i es gira. La mira uns segons, sorprès, i de seguida li fallen les cames. Ella el subjecta i el fa seure a poc a poc en un banc proper.

Ningú no l'ha vist fer-ho.

Tot és perfectament normal.

Treu una cosa de la bossa i la col·loca amb cura davant la cara del nen.

La màscara de plàstic rosa representa el morro d'un porc.

GRÖNA LUND

La comissària Jeanette Kihlberg recorda exactament on era quan va saber que havien assassinat el primer ministre Olof Palme: en un taxi, de camí a Farsta, al costat d'un home que fumava cigarrets mentolats. Una pluja fina i el mareig per haver begut massa cervesa.

Thomas Ravelli classificant Suècia als penals davant Romania a la Copa del Món del 1994; ho havia vist a la tele en blanc i negre d'un bar de Kornhamnstorg, i l'amo havia pagat una ronda.

Quan es va enfonsar l'*Estònia*, ella era al llit amb grip, mirant *El padrí*.

Els seus records més precisos són també el concert dels Clash a l'estadi de Johanneshov, un petó enganxifós de pintallavis durant una festa a primària i la primera vegada que va obrir la porta de la casa de Gamla Enskede i va pensar que allò era la seva llar.

Però l'instant de la desaparició d'en Johan serà una taca negra per sempre. Cinc minuts esvaïts. Robats per un borratxo al parc d'atraccions de Gröna Lund. Per un lampista de Flen que havia anat de gresca a la capital.

Una passa al costat, la mirada amunt. En Johan i la Sofia pugen a la cistella, i ella té vertigen tot i que s'ha quedat a terra tranquil·lament. Un vertigen a la inversa. La torre sem-

bla tan fràgil, els seients tan rudimentaris i els riscos d'una fallada tècnica tan catastròfics...

Llavors, de sobte, soroll de vidres trencats.

Crits.

Algú plora, la Jeanette veu que la cistella continua elefant-se. Dos homes es claven empentes i la Jeanette es prepara per intervenir. Dóna un cop d'ull a les altures. Les cames d'en Johan i la Sofia vistes des de baix. Es balancegen. Alguna cosa fa riure en Johan.

Aviat seran a dalt de tot.

—Et mataré, imbècil!

La Jeanette veu que un dels homes no es pot controlar. L'alcohol li pesa a les cames, té els membres massa rígids i el sistema nerviós massa lent.

Ensopega i cau de nas a terra.

La cistella s'atura.

L'home s'aixeca, amb la cara esgarrinxada per culpa de la grava i l'asfalt.

Hi ha nens que ploren.

—Papa!

Una nena petita, no deu tenir més de sis anys, amb un núvol de sucre de color rosa a la mà.

—Au, anem? Vull tornar a casa!

L'home no contesta, mira al seu voltant buscant l'adversari, algú en qui descarregar la frustració.

Per instint policial, la Jeanette intervé sense dubtar. Agafa l'home pel braç.

—Ei, escolti —diu lentament—. Calmi's!

Vol fer-lo entrar en raó, no pas semblar que li fa un retret.

L'home es gira i la Jeanette li veu els ulls enterbolits i injectats de sang. Tristos i decebuts, quasi avergonyits.

—Papa... —repeteix la nena, però l'home, amb la mirada perduda, no reacciona.

—I tu qui collons ets? —Ell es deixa anar.— Vés a la merda!

Li put l'alè i té els llavis coberts d'una bromera blanquinosa.

—Jo només volia...

Alhora, allà dalt, sent que deixen caure la cistella i els crits entusiasmats d'alegria barrejada amb por fan que desviï un moment l'atenció.

Veu en Johan, amb els cabells de punta i la boca oberta per l'excitació.

I veu la Sofia.

Sent la veu de la nena.

—No, papa, no!

No veu, però, que l'home aixeca el braç.

L'ampolla colpeja la Jeanette al damunt de la templa. La fa trontollar. Li raja sang per la galta. Amb tot, no perd el coneixement, sinó tot el contrari.

Amb mà ferma, fa una clau al seu agressor i el tomba a terra. Un vigilant del parc d'atraccions arriba corrents per donar-li un cop de mà.

És llavors, al cap de cinc minuts, quan ho descobreix: en Johan i la Sofia han desaparegut.

Tres-cents segons.

WALDEMARSUDDE

Com les persones que no han estat mai felices i que malgrat això sempre són capaces de mantenir l'esperança, la Jeanette Kihlberg fa gala a la seva vida professional d'una hostilitat sense parió a la més petita expressió de pessimisme.

Aquest és el motiu pel qual no es rendeix mai i pel qual reacciona d'aquesta manera quan l'inspector Schwarz la provoca en queixar-se ostensiblement del mal temps, el cansament i la manca de progrés en la recerca d'en Johan.

La Jeanette Kihlberg s'encén.

—Doncs, collons! Fot el camp, torna a casa, no serveixes per a res!

Resultat garantit. L'Schwarz es fa enrere, amb la cua entre cames, i l'Åhlund, al seu costat, tampoc no es queda gaire tranquil. A causa de l'esclat de còlera, la ferida a la temple li torna a fer mal, allà sota la bena.

La Jeanette es calma una mica, sospira i despatxa l'Schwarz amb un gest.

—Ho has entès? T'allibero del servei fins a nova ordre.

—Au, anem... —L'Åhlund agafa l'Schwarz del braç per endur-se'l.

Avança unes quantes passes i després es gira i fa un esforç per semblar positiu.

—Anem amb els altres a la banda de Beckholmen, potser serem més útils allà.

—Vés-hi tu, ell no. L'Schwarz se'n va a casa. Entesos?

L'Åhlund fa que sí amb el cap, sense dir res, i la Jeanette es troba sola altra vegada.

Amb els ulls enfonsats, morta de fred, espera a l'extrem del museu Vasa que arribi en Jens Hurtig, el qual, en assabentar-se de la desaparició d'en Johan, ha interromput de seguida les vacances per participar en les tasques de recerca.

Quan al cap de poc veu el cotxe de policia sense distintius que s'acosta lentament sap que és ell, acompanyat d'una altra persona: una testimoni que assegura haver vist un noi jove sol prop de l'aigua ahir al vespre. Per ràdio, en Hurtig no li ha donat gaires esperances. Sigui com sigui, ella s'hi aferra.

Mira de tranquil·litzar-se i de reconstruir la cronologia de les últimes hores.

En Johan i la Sofia havien desaparegut de cop i volta. Al cap de mitja hora, conforme a la normativa de les instal·lacions, ella havia fet cridar en Johan pels altaveus del parc d'atraccions i després havia esperat a recepció, feta un sac de nervis. Al més petit indici que li recordés en Johan, es precipitava enfora, però cada cop tornava sense res a les mans. Després que arribessin uns quants vigilants, tantes esperances truncades li van acabar la paciència: van tornar a marxar tots plegats a buscar aquí i allà. Aleshores havien trobat la Sofia estesa al terra de grava, en una avinguda del parc, enmig d'una aglomeració de gent, i la Jeanette s'havia obert pas a cops de colze. Aquell rostre de qui un instant abans ella havia esperat la salvació, en aquell moment li reforçava la incertesa i la inquietud. La Sofia estava en una altra dimensió. La Jeanette dubtava que fos tan sols capaç de reconèixer-la, i encara menys de dir-li on era en Johan. No es va quedar al seu costat, havia de continuar buscant.

Havia passat mitja hora més abans no es va posar en con-

tacte amb la policia. Ni ella, però, ni la vintena de policies que van dragar la badia a la riba del parc d'atraccions i van organitzar una batuda per Djurgården havien trobat en Johan. Com tampoc ho havien fet els cotxes que patrullaven pel centre de la ciutat amb la seva descripció.

I la crida a les ràdios locals per trobar testimonis no havia donat cap resultat fins feia tres quarts d'hora.

La Jeanette sap que ha actuat correctament, però com un robot. Un robot paralitzat pels sentiments. La contradicció mateixa. Dura, freda i racional per fora, però guiada per impulsos caòtics. La ràbia, la irritació, la por, l'angoixa, la confusió i la resignació, tot en el curs d'una nit, es fonen en una massa indestruïble.

L'únic sentiment consistent és el de la seva insuficiència.

I no només pel que fa a en Johan.

La Jeanette pensa en la Sofia.

Com li deu anar?

Li ha trucat diverses vegades, sense resposta. Si sabés alguna cosa d'en Johan, hauria donat senyals de vida. O potser és que necessita agafar forces per dir-li què sap?

Au, merda, deixa-ho córrer, pensa per rebutjar l'impensable. Concentra't.

El cotxe s'atura, en Hurtig baixa.

—Collons. No és gaire bonic de veure. —Assenyala amb un gest el cap embenat.

Ella sap que sembla més greu del que és realment. Li han posat punts a la ferida al parc d'atraccions mateix i la bena està plena de sang, igual que el seu vestit i la samarreta.

—No t'amoïnis, no passa res —diu—. No tens per què deixar les vacances a Kvikkjokk per culpa meva.

Ell arronsa les espatlles.

—Au, calla. I què hi fotria, jo, allà dalt? Ninots de neu?

Per primera vegada en dotze hores, la Jeanette somriu.

—Fins on has arribat?

—Fins a Långsele. Només he hagut de baixar i agafar un autobús cap al sud.

Una abraçada ràpida, no cal afegir res, sap que ell ha entès com n'està d'agraïda.

Obre la porta del cotxe i ajuda l'anciana a baixar. En Hurtig li ha ensenyat una foto d'en Johan: el seu testimoni és vague. Ni tan sols ha sabut indicar el color de la roba del noi.

—És allà on l'ha vist? —La Jeanette assenyala la riba pedregosa prop del pontó on està amarat el vaixell far *Finngrund*.

L'anciana fa que sí amb el cap, tremolant de fred.

—Estava estirat enmig de les roques, dormint, jo l'he sacsejat. «Et sembla bé?», li he dit. «Tan jove i ja estàs borratxo...».

—Sí, sí —la Jeanette s'impacienta—. I ha contestat alguna cosa?

—No, només un gruny. Si ha dit res, jo no l'he sentit.

En Hurtig treu dues fotos d'en Johan i les hi torna a ensenyar.

—I no està segura que sigui aquest nen?

—Bé, no, ja li he dit que és el mateix color de cabells, però la cara... És difícil de dir, és que anava borratxo.

La Jeanette sospira, després se'ls avança pel corriol que voreja la riba. Borratxo? En Johan? Au vinga!

Entreveu Skeppsholmen, a l'altra banda, immersa en una broma grisa.

Ostres, com pot fer tant de fred?

Baixa cap a la riba i s'enfila per les roques.

—És aquí on era? N'està segura?

—Sí —afirma l'anciana—. Més o menys allà.

Més o menys?, pensa la Jeanette, desanimada en veure com la dona es neteja les gruixudes ulleres amb la màniga de l'abric.

La desesperació comença a envair-la. L'única cosa que te-

nen és una anciana que no hi veu gaire. Per més que faci la Jeanette, com a testimoni, senzillament, no val res.

S'ajup buscant una traça que reveli la presència d'en Johan. Una peça de roba, la motxilla, les claus de casa. Qualsevol cosa.

L'únic que veu, però, són roques llises, polides per les onades, i la pluja.

En Hurtig s'adreça a l'anciana.

—I llavors què? Se n'ha anat? Cap a Junibacken?

—No... —La senyora treu un mocador de la bossa de mà i es moca sorollosament.— Se n'ha anat fent tentines. Anava tan borratxo que amb prou feines s'aguantava dret...

La Jeanette perd els nervis.

—Però ha anat cap allà o no? Cap a Junibacken?

L'anciana assenteix amb el cap i es torna a mocar.

Al mateix moment passa un cotxe d'emergència en direcció a l'interior de l'illa, a jutjar per la sirena.

—Una altra falsa alarma? —es pregunta en Hurtig mentre observa el rostre seriós de la Jeanette, que remena el cap amb desànim.

És la tercera vegada que sent la sirena d'una ambulància, i cap de les anteriors tenia a veure amb en Johan.

—Trucaré a en Mikkelsen —diu la Jeanette.

—A la criminal? —fa en Hurtig, sorprès.

—Sí. Em fa l'efecte que és més adequat per encarregar-se d'aquesta mena de casos.

La Jeanette es redreça i torna a grans gambades cap a la carretera.

—Un crim contra un menor, vols dir? —En Hurtig sembla penedir-se de les seves paraules.— Bé, vaja, vull dir, encara no sabem de què es tracta.

—Potser no, però seria un error no tenir en compte aquesta hipòtesi. És en Mikkelsen qui ha coordinat la recerca a Beckholmen, Gröna Lund i Waldemarsudde.

En Hurtig assenteix amb el cap i la mira, compassiu.

Deixa-ho córrer, pensa ella mirant a una altra banda. No vull el teu cony de compassió. Si no, m'ensorraré.

—Li truco.

La Jeanette agafa el mòbil i s'adona que se li ha mort i, en el mateix instant, la ràdio es posa a fer soroll de fregit dins del cotxe d'en Hurtig, a una desena de metres.

Un pes al pit, ho entén.

Com si tota la sang del cos baixés i volgués tombar-la per terra.

Han trobat en Johan.